

Warum, wieso: betalen Duitsers zo vaak contant?

Wat je altijd over Duitsland wilde weten maar nooit durfde te vragen

Achtergrond - 17 november 2020 - Auteur: Jesse Oude Egberink

In Duitse winkels komt het nog steeds vaak voor dat je alleen met contant geld kunt betalen, iets waarover Nederlandse bezoekers zich vaak verbazen. Duitsers betalen nog steeds veel vaker met *Bargeld* dan mensen in andere Europese landen. Hoe komt dat?

Hoewel het pinapparaat oprukt - Inmiddels is het al in negen van de tien Duitse bedrijven mogelijk om met een pinpas te betalen - betaalt de Duitser zelf vaak nog steeds liever *bar* (contant). In 2018 werd [driekwart van de transacties](#) in de detailhandel met munt- of briefgeld afgerekend. In een [rapport](#) van de Europese Centrale Bank uit 2016 valt te lezen dat Duitsers met 103 euro gemiddeld het meeste contant geld van Europa op zak hebben. Ter vergelijking, een Nederlander droeg gemiddeld 44 euro in zijn of haar portemonnee.

De diepgewortelde [angst](#) voor inbreuk op hun privacy wordt vaak als reden genoemd voor de Duitse voorliefde voor contant geld. Bij elke elektronische betaling worden data opgeslagen en dat ervaren veel Duitsers als onprettig. Een veelgehoorde uitspraak is: "Niet iedereen hoeft mijn rekeningnummer te weten." De Duitser betaalt liever in anonimiteit.

Ook beleefdheid speelt een rol. Veel Duitsers willen de winkelier niet op kosten jagen als ze met een pinpas betalen. Voor pinbetalingen wordt vaak een klein bedrag per transactie in rekening gebracht. Daarom betalen Duitsers kleine bedragen voor bijvoorbeeld een kop koffie of een broodje liever contant. Duitsers met een goedkopere bankrekening betalen vaak ook zelf een extra bedrag per pintransactie, gemiddeld [zo'n 34 cent](#), waarschuwden consumentenorganisaties deze zomer.

Waarom betalen Duitsers nog vaak met

contant geld? Waarom mag je op de Duitse Autobahn zo hard rijden? In de serie 'Warum, wieso?' zoeken we antwoorden op vragen over Duitse eigenaardigheden.

Duitsers houden graag volledige controle over hun geld. Dat werd eens te meer duidelijk aan het begin van de coronacrisis. In maart van dit jaar was de totale transactiewaarde van de door de Bundesbank uitgegeven bankbiljetten meer dan 21 miljard euro. Dat betekent volgens Die Welt dat er in de beginmaand van de coronacrisis in Duitsland 12 procent meer briefgeld in omloop was dan een jaar eerder. Een vergelijkbare ontwikkeling was te zien tijdens de kredietcrisis van 2008, ook toen was er direct een toename in het gebruik van briefgeld te zien. In tijden van crisis hebben Duitsers behoefte aan stabiliteit en betrouwbaarheid. Contant geld wint het daarbij in 'Sparstrumpfnation' Duitsland van digitale betaalmethoden.

Een groot deel van het geld dat in omloop is, wordt opgeborgen en bewaard, zowel door bedrijven als door particulieren. De Bundesbank [vroeg in 2018](#) aan Duitsers waarom zij dachten dat mensen contant geld in huis bewaren. 58 procent van de ondervraagden gaf als reden dat de banken nauwelijks nog rente uitkeren. Dat contant geld niet onderhevig is aan technische problemen noemde 41 procent als belangrijke reden. Daarnaast is het voor veel mensen (31 procent) belangrijk dat je met het bewaren van contant geld niet wordt getroffen door een negatieve rente, die bij veel financiële instellingen in Duitsland geldt. De financiële instellingen laten zowel welvarende als nieuwe klanten een negatieve rente betalen. De behoefte om anoniem te blijven (23 procent) en de betrouwbaarheid in crisissituaties (19 procent) werden ook vaak genoemd.

"Handen af van ons contant geld!"

Telkens wanneer de discussie in Europa over een eventuele afschaffing van contant geld oplaait, klinken de reacties vanuit Duitsland zeer fel. Ook toen de Europese Commissie eerder dit jaar voorstelde 1- en 2-eurocenten uit het

betalingencircuit te halen, zette de Duitse minister van Financiën Olaf Scholz direct [de hakken in het zand](#). Hij kreeg bijval van coalitiegenoot CDU/CSU: "Handen af van ons contant geld!", zei CSU-secretaris-generaal Blume.

Wat de redenen voor de liefde voor contant geld ook mogen zijn, de afgelopen jaren neemt het percentage pinbetalingen ook in Duitsland steevast toe. Vooral jonge mensen betalen veel met een pinpas of met digitale betaalmethoden. De Duitse detailhandel behaalde in 2018 voor het eerst meer omzet door kaartbetalingen dan door betalingen met contant geld. Ook de invoering van het contactloos pinnen heeft voor een *Aufschwung* gezorgd.

Na de run op contant geld die in de eerste maand van de coronacrisis te zien was, nam het gebruik van munt- en briefgeld in de maanden die volgden juist af. Om hygiënische redenen ontmoedigden veel bedrijven betalingen met contant geld. De angst voor het feit dat het virus zich misschien wel kon verspreiden via contant geld zorgde ervoor dat ook de Duitse consument steeds vaker over ging op andere betaalmethoden. Misschien winnen de zorgen om hygiëne het nu van de liefde voor het contant geld.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/40824/warum-wieso-betalen-duitsers-zo-vaak-contant>